

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені О.О. БОГОМОЛЬЦЯ

**МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ
ЗАСОБІВ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ ЛІКУВАННІ ДІТЕЙ,
ХВОРИХ НА БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ
(методичні рекомендації)**

Київ – 2019

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені О.О. БОГОМОЛЬЦЯ

«УЗГОДЖЕНО»

Директор Департаменту
реалізації політик МОЗ України

А. Гаврилюк

« 30 жовтня » 2019 р.

**МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ
ЗАСОБІВ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ ЛІКУВАННІ ДІТЕЙ,
ХВОРИХ НА БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ
(методичні рекомендації)**

УДК: 615.218.2, 615.035.1

Установа-розробник:

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ

Укладачі: доктор фармацевтичних наук, професор Косяченко К.Л.;
асистент Костюк І.А.

Контактний телефон: (044) 235-90-67

Рецензенти: Малий В.В. – завідувач кафедри фармацевтичного маркетингу та менеджменту Національного фармацевтичного університету, д.фарм.н., професор;

Полова Ж.М. – завідувачка кафедри аптечної та промислової технології ліків Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, д.фарм.н., доцент.

Підстава для видання:

Рішення Вченої ради Національного медичного університету імені О.О. Богомольця

(Протокол №3 від 24 жовтня 2019 року)

Зміст

	Стор.
Перелік умовних скорочень	4
Вступ	5
Розділ 1. Джерела інформації з питань лікування та фармацевтичного забезпечення дітей, хворих на бронхіальну астму	6
Розділ 2. Ринок лікарських засобів, що застосовуються при лікуванні дітей, хворих на бронхіальну астму	8
Розділ 3. Номенклатура лікарських засобів для лікування бронхіальної астми у дітей згідно з Державним формуляром лікарських засобів	14
Висновки	20
Література	21
Додатки	24

Перелік умовних скорочень

- АЗ – алергічні захворювання
- АТ – акціонерне товариство
- БА – бронхіальна астма
- ВООЗ – Всесвітня організація охорони здоров'я
- ДЗ – дослідний завод
- ЗАТ – закрите акціонерне товариство
- ЛЗ – лікарський засіб
- ЛФ – лікарська форма
- МНН – міжнародна непатентована назва
- МОЗ – Міністерство охорони здоров'я
- НВЦ – науково-виробничий центр
- ПАТ – приватне акціонерне товариство
- ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю
- АТС – Anatomical therapeutic chemical classification
- GINA – Global Initiative for Asthma

Вступ

На сьогодні особливого соціально-економічного значення набувають результати маркетингових досліджень, які дають можливість визначити основні тенденції розвитку фармацевтичного ринку, обґрунтувати потребу й доступність лікарських засобів (ЛЗ) та удосконалити організацію забезпечення дитячого населення ЛЗ.

Суттєвими факторами, які впливають на функціонування фармацевтичного сектору, є доступність ЛЗ та стан власного промислового потенціалу, що зазначено в Концепції розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України на 2011-2020 роки [1, 2].

Наразі приблизно 10 % дітей і 20-30% дорослого населення світу мають алергічні захворювання (АЗ). За даними Всесвітньої організації алергії, серед усіх хворих на АЗ 300 млн осіб страждають на бронхіальну астму (БА). Згідно даних Центру медичної статистики Міністерства охорони здоров'я (МОЗ) України кількість дітей, хворих на БА, становить 4,91 на 1000 осіб віком 0-17 включно. Такі показники демонструють, що БА займає чільне місце серед проблем світової охорони здоров'я, оскільки вимагає значних витрат на фармакотерапію, невідкладну та стаціонарну допомогу, реабілітацію, а також суттєво знижує якість життя як пацієнтів, так і членів їх родин [3, 4].

Метою розробки методичних рекомендацій є дослідження тенденцій та перспектив розвитку ринку ЛЗ для лікування БА у дітей.

Дані методичні рекомендації видаються в Україні вперше й призначені для наукових і практичних працівників закладів охорони здоров'я з метою підвищення їх обізнаності щодо асортименту ЛЗ, що застосовуються при лікуванні БА у дітей, – з метою ефективної фармакотерапії, керівників аптечних закладів при прийнятті управлінських рішень – для належного забезпечення номенклатури даної групи препаратів в аптеці, а також можуть бути використані як додаткові інформаційні матеріали для аспірантів та слухачів курсів підвищення кваліфікації закладів вищої освіти.

Розділ 1. Джерела інформації з питань лікування та фармацевтичного забезпечення дітей, хворих на бронхіальну астму

Український фармацевтичний ринок ЛЗ є досить розвинутим і знаходиться у фазі помірному зростання. Внутрішнє виробництво та імпорتنі поставки сформували асортимент ЛЗ, що на сьогодні становить понад 22 тисячі препаратів практично всіх фармакотерапевтичних груп.

Сучасне лікування захворювань неможливе без фармакотерапії і передбачає проведення ефективного і безпечного комплексного лікування. Оскільки асортимент вітчизняного фармацевтичного ринку зростає, лікарям необхідно постійно поповнювати свої знання щодо асортименту ЛЗ для здійснення раціональної фармакотерапії.

Джерелами інформаційного забезпечення медичних працівників у сфері лікування БА є ряд нормативно-правових документів, а також інформаційних ресурсів, які може використовувати лікар для здійснення раціональної фармакотерапії. Так, нами був виявлений ряд джерел інформаційного забезпечення лікарів для підвищення їх рівня професійної діяльності, які вони повинні використовувати у своїй щоденній практиці (табл. 1) [5-10].

Таблиця 1

Джерела інформації з питань лікування та фармацевтичного забезпечення дітей, хворих на БА

Джерело	Зміст та сфера використання
1	2
GINA	Керівництво для спеціалістів, що надають первинну медичну допомогу. Містить дані про діагностику, оцінку лікування БА, а також терапію, яка направлена на контроль симптомів та мінімізацію ризику
Уніфікований клінічний протокол первинної, вторин-	Документ, розроблений на основі адаптованої клінічної настанови, що містить алгоритм дії лікаря при надання медичної допомоги дітям, хворим на БА. Дане керівни-

1	2
ної (спеціалізованої) медичної допомоги «Бронхіальна астма у дітей»	цтво розроблене для установ, що надають первинну медичну допомогу, вторинну амбулаторну медичну допомогу, вторинну стаціонарну медичну допомогу та містить дані про профілактику, діагностику, методи лікування та реабілітацію пацієнтів
Національний перелік основних ЛЗ	Базується на основі Базового переліку основних ЛЗ, рекомендованих ВООЗ та адаптований Експертним комітетом з відбору та використання основних ЛЗ з урахуванням пріоритетних хвороб, захворювань та станів в Україні. З 1 січня 2018 року заклади охорони здоров'я здійснюють закупівлі ЛЗ лише у межах даного переліку
Реєстр ЛЗ, які підлягають реімбурсації	Містить інформацію про ЛЗ, що підлягають реімбурсації, та розмір відшкодування їх вартості, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17 березня 2017 року №152 «Про забезпечення доступності лікарських засобів». Даний реєстр оновлюється двічі на рік (у січня та липні)
Постанова Кабінету Міністрів України від 17.08.1998 №1303	Нормативно-правовий документ, який регламентує безоплатний та пільговий відпуск ЛЗ за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань. На разі безоплатно і на пільгових умовах відпускаються ЛЗ, які зареєстровані в Україні в установленому порядку та включені до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я, крім ЛЗ, що включені до Реєстру ЛЗ, вартість яких підлягає відшкодуванню

Розділ 2. Ринок лікарських засобів, що застосовуються при лікуванні дітей, хворих на бронхіальну астму

Маркетинговий аналіз ЛЗ, що застосовуються для лікування БА у дітей, було проведено із використанням інформаційної бази зареєстрованих ЛЗ, що представлена на офіційному сайті Державної установи «Державний експертний центр» МОЗ України, Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги бронхіальної астми у дітей та інструкцій до медичного застосування ЛЗ [6, 7, 11, 12].

Згідно з Уніфікованим клінічним протоколом первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Бронхіальна астма у дітей» та Державним реєстром ЛЗ України номенклатура досліджуваної групи ЛЗ становила 129 ЛЗ (станом на 2017 рік) та 164 ЛЗ (станом на 2019 рік), що у своєму складі містили 13 МНН (додаток 1) (рис. 1).

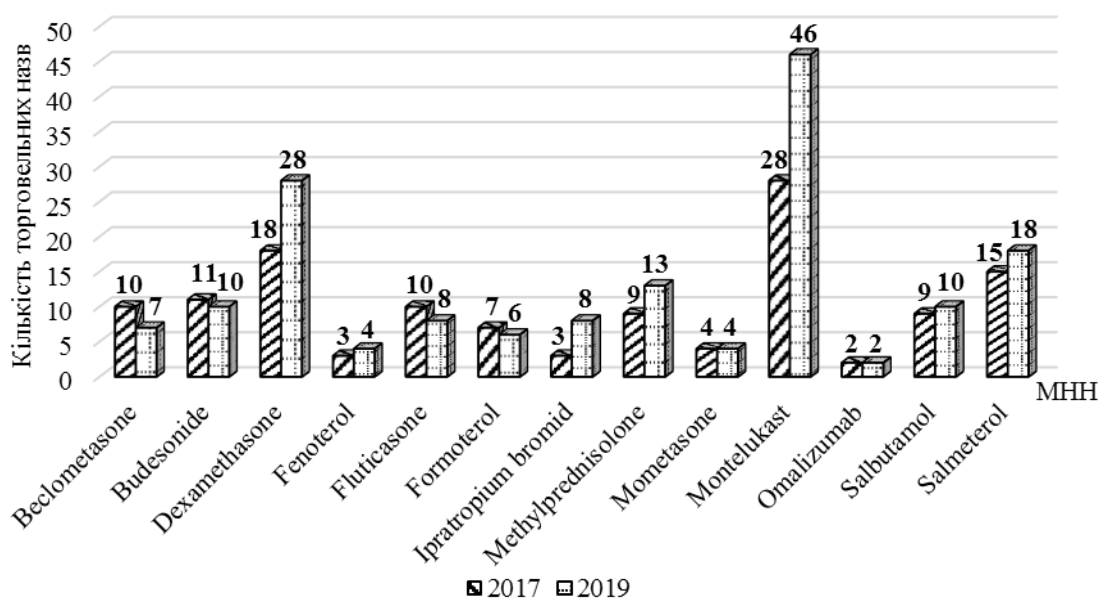

Рис. 1. Розподіл МНН, що входять до складу ЛЗ для лікування БА у дітей (за 2017 та 2019 роки)

Згідно рисунку 1 найбільш представленими МНН у 2019 році, як і в 2017, стали Montelukast (28,0%/21,7%), Dexamethasone (17,1%/13,9%) та Salmeterol (11,0%/11,6%). Значне збільшення кількості торговельних назв характерно для таких МНН як Montelukast, що оновився на 64%, та Dexamethasone – на 56%. У 2 МНН кількість торговельних назв ЛЗ не

змінилася у 2019 році порівняно з 2017. До таких МНН належить Mometasone та Omalizumab, кількість торговельних назв яких становила 4 та 2 відповідно протягом періоду, що досліджувався. 4 МНН у 2019 році мають менше зареєстрованих торговельних назв у порівнянні з 2017, це Beclometasone, Budesonide, Fluticasone та Formoterol, які втратили від 1 до 3 позицій. Загалом кількість ЛЗ, що застосовуються при лікуванні БА у дітей, дещо змінилася та зросла на 26,4% у 2019 році.

Згідно з анатомо-терапевтичною та хімічною класифікаційною системою АТС (Anatomical Therapeutic Chemical) група ЛЗ, що була проаналізована, представлена в семи категоріях у 2017 році, та у восьми – у 2019 році. Найбільш представленими є такі групи як Н02АВ «Прості препарати кортикостероїдів для системного застосування», R03ВА «Глюкокортикоїди» та R03DC «Антагоністи лейкотрієнових рецепторів». Частка ЛЗ груп Н02АВ та R03DC зросла у 2019 році порівняно з 2017 роком та становить 25% та 28% відповідно. Глюкокортикоїдів навпаки ж стало менше, у 2019 році частка таких ЛЗ становить 17,7% (табл. 2).

Таблиця 2

**Розподіл ринку ЛЗ, що застосовуються при лікуванні БА у дітей
за АТС-класифікацією**

АТС-код		Кількість ЛЗ		Частка ЛЗ,%	
		2017	2019	2017	2019
N02AB	Прості препарати кортикостероїдів для системного застосування	27	41	20,9	25,0
R03AC	Селективні агоністи бета-2-адренорецепторів	21	22	16,3	13,4
R03AK	Адренергічні засоби в комбінації з кортикостероїдами або іншими препаратами, за винятком антихолінергічних засобів	13	16	10,1	9,8

R03AL	Адренергічні засоби у комбінації з антихолінергічними засобами	3	6	2,3	3,7
R03BA	Глюкокортикоїди	35	29	27,1	17,7
R03BB	Антихолінергічні засоби	-	2	-	1,2
R03DC	Антагоністи лейкотрієнових рецепторів	28	46	21,7	28
R03DX	Інші засоби для системного застосування при обструктивних захворюваннях дихальних шляхів	2	2	1,6	1,2
Усього		129	163	100	100

Оскільки вирішення проблеми комплаєнсу та прихильності до лікування дитячого населення значною мірою залежить від вибору оптимальної лікарської форми (ЛФ), наступним етапом дослідження ринку ЛЗ, що застосовуються при лікуванні БА у дітей, став аналіз за ЛФ. Загалом усі ЛЗ досліджуваної групи були представлені в 7 ЛФ: аерозоль для інгаляцій, інгаляція під тиском, порошок для інгаляцій, розчин для інгаляцій, розчин для ін'єкцій, суспензія для розпилення та таблетки. Наявність такого різноманіття ЛФ для інгаляції пов'язано з характером захворювання та потребою у досягненні контролю над БА (додаток 2).

Лідерами в номенклатурі даної групи ЛЗ є такі ЛФ як аерозоль для інгаляцій (26,3% у 2017 році та 18,2% у 2019 році), порошок для інгаляцій (23,3% та 18,9% відповідно), а також таблетки (31,8% та 43,9%). 7 із 13 МНН були представлені ЛЗ у вигляді аерозолі для інгаляцій та порошку для інгаляцій, а лише 3 МНН – у формі таблеток (Montelukast, Methylprednisolone та Dexamethasone).

Переважає більшість МНН представлена в середньому трьома ЛФ, однак ЛЗ з такими МНН як Fenoterol, Beclometasone, Mometasone та Omalizumab наявні тільки в одній ЛФ (рис. 2).

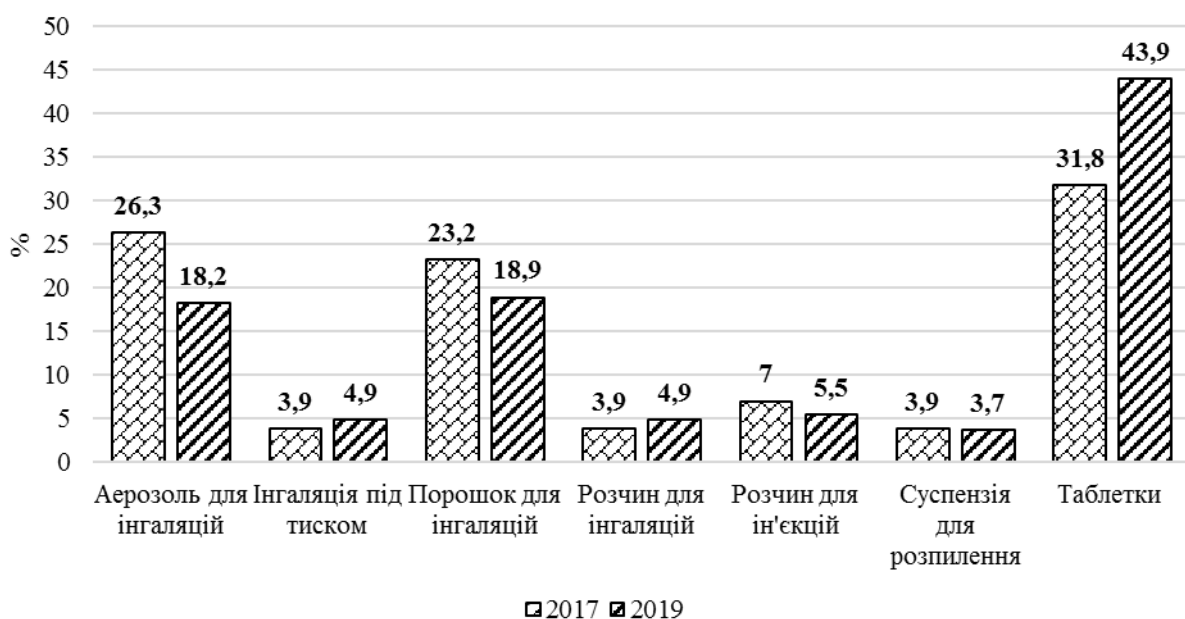

Рис. 2. Розподіл ЛЗ для лікування БА у дітей за лікарськими формами

Наступним етапом стало дослідження ЛЗ для лікування БА у дітей, за країнами-виробниками. Проведений аналіз свідчить, що основна частка цієї групи препаратів, близько 60%, виробляється п'ятьма країнами: Україна (виготовляє 6 з 13 МНН), Індія (5 з 13), Великобританія (4 з 13), Польща (4 з 13) та США (2 з 13). Інші 40% ЛЗ випускаються в 14 країнах, таких, як Ірландія, Іспанія, Італія, Йорданія, Нідерланди, Німеччина, Сербія, Словенія, Угорщина, Фінляндія, Швейцарія та Швеція (додаток 3). Нами відмічено, що у 2019 році, порівняно з 2017 роком, всі вищезазначені країни-лідери зменшили долю своїх ЛЗ у досліджуваній групі, а ЛЗ вітчизняного виробництва стало на 4,4% більше. Також встановлено, що у 2019 році з'явилися вітчизняні ЛЗ з такими МНН як Montelukast та Ipratropium bromide, які виготовляються в Україні компаніями ПАТ НВЦ «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод», ТОВ «Мультіспрей» та ПАТ «Фармак» (рис. 3).

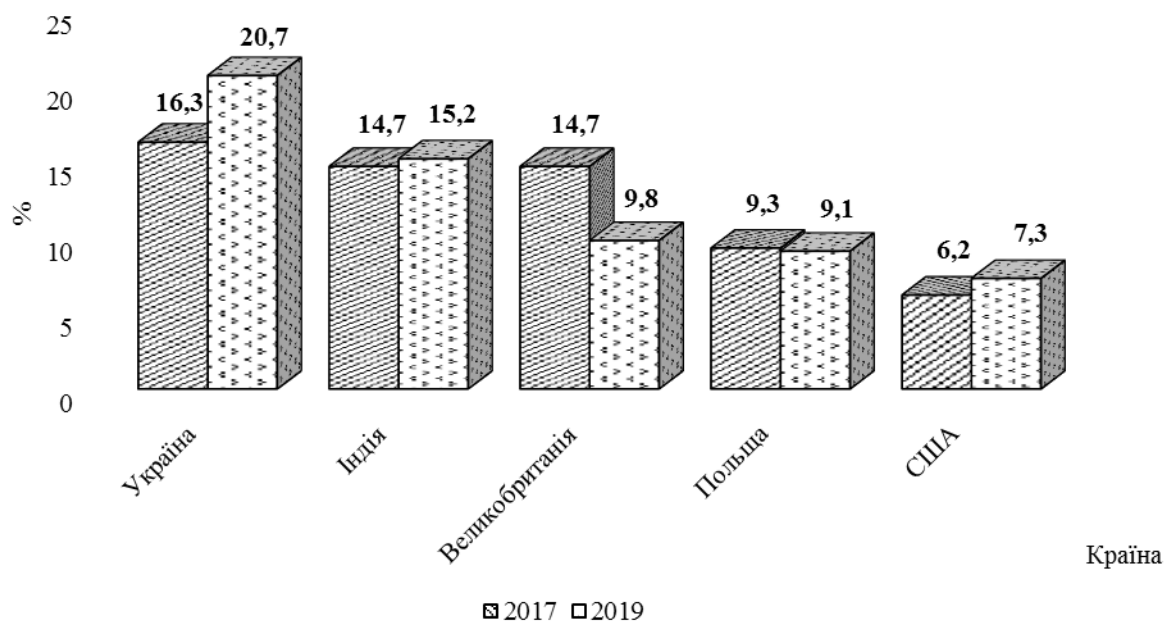

Рис. 3. Розподіл ЛЗ, що застосовуються при лікуванні БА у дітей, за країнами-виробниками (згідно Державного реєстру ЛЗ)

Згідно з результатами проведеного дослідження, на сьогодні, номенклатуру ЛЗ вітчизняного виробництва для лікування БА у дітей забезпечують 9 компаній-виробників (у 2017 році їх кількість становила 7). Станом на 2019 рік провідні позиції займають такі вітчизняні компанії, як ДП «ДНЦЛЗ», ПАТ «Фармак» – по 20,6% та ПАТ НВЦ «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» – 17,6%. Більше половини українських фармацевтичних компаній виготовляють лише препарати, що містять одну МНН, яка застосовується при лікуванні дітей, хворих на БА. ТОВ «Мультиспрей» є виробником ЛЗ, що містять Salbutamol, Fenoterol та Ipratropium bromide; ТОВ «Юрія-Фарм» – Salbutamol, Fluticasone; ТОВ «Мікрофарм» – Salbutamol, Fenoterol та ПАТ «Фармак» – Ipratropium bromide і Dexametasone (рис. 4).

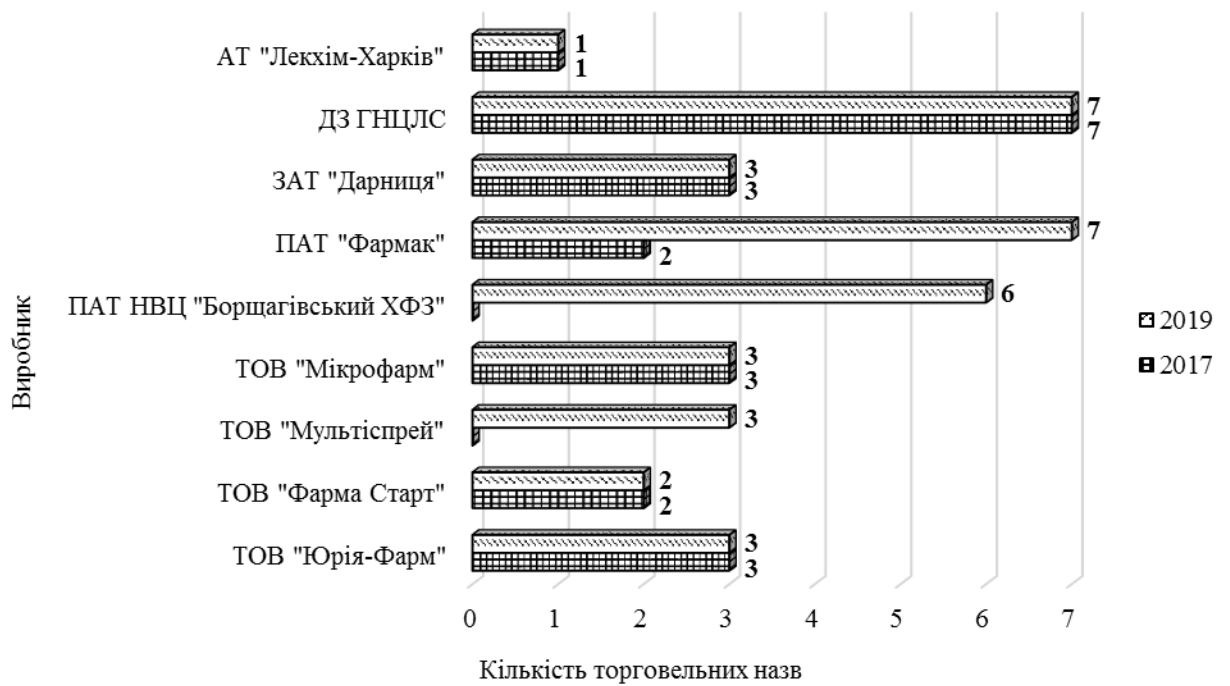

Рис. 4. Розподіл вітчизняних компаній-виробників ЛЗ для лікування БА у дітей

Результати аналізу демонструють, що такі МНН як Beclometasone, Budesonide, Mometasone, Salmeterol, Formoterol та Omalizumab ще досі не представлені ЛЗ вітчизняного виробництва, що відкриває перспективи для українських фармацевтичних компаній. Варто зазначити, що Beclometasone та Budesonide є МНН, що включені до урядової програми «Доступні ліки» (додаток 4).

Розділ 3. Номенклатура лікарських засобів для лікування бронхіальної астми у дітей згідно з Державним формуляром лікарських засобів

Дослідження проводилось на основі даних Державного формуляра ЛЗ усіх випусків та Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Бронхіальна астма у дітей» [13,14].

Згідно наказу МОЗ України від 22.07.2009 р. №529 «Про створення формулярної системи забезпечення ЛЗ закладів охорони здоров'я» Державний формуляр ЛЗ – це керівництво з раціонального використання ЛЗ, що містить перелік зареєстрованих в Україні ЛЗ, який включає якісні, ефективні, безпечні, економічно доцільні ЛЗ, що доведено доказовою медициною [13].

Перший випуск Державного формуляра ЛЗ був розроблений у 2009 році експертним методом без використання даних доказової медицини. У подальшому вимоги до МНН для включення до Державного формуляра ЛЗ значно змінилися. На сьогодні для того, щоб ЛЗ був наявний у Державному формулярі МНН повинна відповідати ряду вимог. Так, однією з умов є наявність МНН у Державному реєстрі ЛЗ, а також у міжнародних/зарубіжних клінічних настановах рекомендацій щодо застосування ЛЗ, у формулярі-прототипі, що розроблений за принципами доказової медицини. Важливим аспектом також є рекомендації щодо застосування ЛЗ у клінічних настановах, медичних стандартах, уніфікованих клінічних протоколах медичної допомоги, що затверджені наказами МОЗ України.

Наказ МОЗ України від 22.07.2009 р. №529 «Про створення формулярної системи забезпечення лікарськими засобами закладів охорони здоров'я» (зі змінами, внесеними згідно наказу МОЗ України №429 від 26.06.2014 р.) зазначає ряд критеріїв відбору ЛЗ до Державного формуляра:

- наявність державної реєстрації ЛЗ та досвід його застосування не менше 2 років в Україні;

- наявність високих показників якості, ефективності, безпеки та економічно доцільного використання ЛЗ, згідно документу, що підтверджує відповідність умов виробництва вимогам належної виробничої практики (для вітчизняних виробників – чинної ліцензії на виробництво ЛЗ), даним доказової медицини, у тому числі результатами фармакоеконічних досліджень а також практикою медичного застосування, у тому числі за результатами оцінки безпеки медичного застосування ЛЗ, визначеної Порядком здійснення нагляду за побічними реакціями ЛЗ, дозволених до медичного застосування, затверджених наказом МОЗ України від 27.12.2006р. №898;

- наукова інформація із первинних (оригінальні журнальні статті), вторинних (дані інформаційних бюлетенів, електронних баз даних) та третинних джерел (клінічні настанови, медичні стандарти, уніфіковані клінічні протоколи медичної допомоги, що затверджені наказами МОЗ України, формуляр ВООЗ та національні формуляри ЛЗ інших країн, а також бази даних міжнародних клінічних настанов щодо розроблення статистичних даних стосовно ефективності та безпеки ЛЗ).

Проведений аналіз усіх випусків Державного формуляра ЛЗ для фармакотерапії БА у дітей демонструє, що всі МНН представлені у 11 випусках Державного формуляра ЛЗ, окрім Omalizumab, що який був наявний у 10 з 11 випусків (додаток 5) [15-25].

У результаті проведеного нами аналізу спостерігається збільшення кількості торговельних назв з кожним випуском Державного формуляра ЛЗ. Аналіз даних здійснювався по ланцюговим показникам і встановлено, що кількість торговельних назв в одинадцятому випуску порівняно з першим збільшилася на 27% (рис. 5).

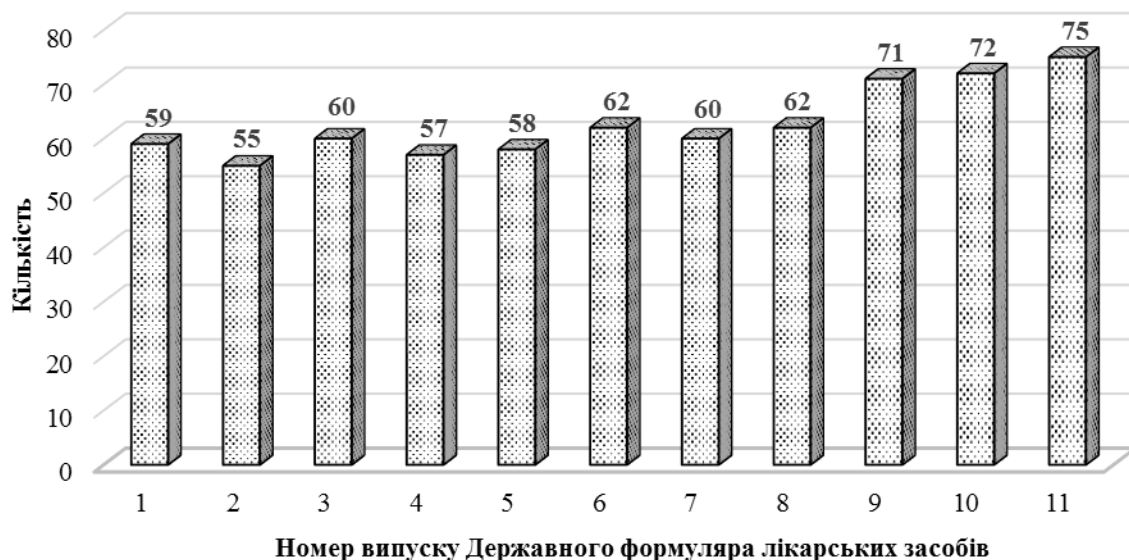

Рис. 5. Динаміка кількості торговельних назв ЛЗ для лікування БА у дітей у першому-одинадцятому випусках Державного формуляра ЛЗ

Також нами було проведено аналіз кількісних змін торговельних назв по кожній МНН у першому-одинадцятому випусках Державного формуляра ЛЗ. За динамікою кількості торговельних назв МНН були розподілені на 3 групи: 1 – МНН, кількість торговельних назв яких збільшується, 2 – МНН, кількість торговельних назв яких зменшується, 3 – МНН, кількість торговельних назв яких відносно не змінюється. Результати аналізу свідчать, що для більшості МНН кількість торговельних назв або збільшується, або не змінюється, однак є наявні 2 МНН – Beclometasone та Methylprednisolone – для яких кількість торговельних назв з роками знижувалася, а різниця між першим та одинадцятим випуском становить близько 35% (табл. 3).

Таблиця 3

Розподіл МНН для лікування БА у дітей за зміною кількості торговельних назв у всіх випусках Державного формуляра ЛЗ

Кількість торговельних назв збільшується	Кількість торговельних назв зменшується	Кількість торговельних назв не змінюється
Fenoterol	Beclometasone	Budesonide
Formoterol	Methylprednisolone	Dexamethasone
Montelukast		Ipratropium bromide

		Fluticasone
		Mometasone
		Omalizumab
		Salbutamol
		Salmeterol

Наступним етапом дослідження став аналіз наявності ЛЗ для лікування БА у дітей в першому-одинадцятому випусках Державного формуляра ЛЗ. Для цього обрані ЛЗ були розділені на 3 категорій: 1 – ЛЗ, що наявні постійно, 2 – ЛЗ, що з'явилися в останніх роки (9-11 випуск), 3 – ЛЗ з невстановленою періодичністю. Дослідження виявило, що майже третина торгових назв ЛЗ, а саме 37,6%, належали до 1 категорії. З 13 МНН, що було проаналізовано, 11 мають не менше третини ЛЗ 1 категорії, а майже половина досліджуваних МНН не мала оновлення в останніх 3 випусках, до таких МНН належали Beclometasone, Dexamethasone, Fluticasone, Formoterol, Methylprednisolone, Mometasone та Omalizumab (рис. 6).

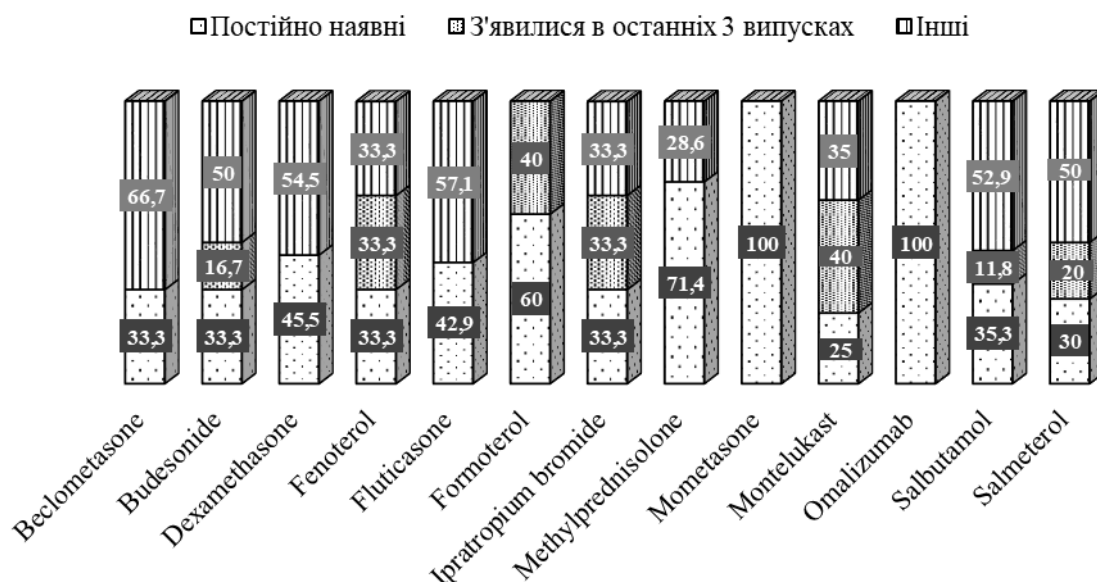

Рис. 6. Динаміка кількості торговельних назв ЛЗ для лікування БА у дітей у першому-одинадцятому випусках Державного формуляра ЛЗ

Для аналізу асортименту ЛЗ для лікування БА у дітей у першому-одинадцятому випусках Державного формуляра ЛЗ було проведене дослідження за країнами-виробниками. Отримані дані свідчать, що 85% ЛЗ проаналізованої групи виготовляються іноземними фармацевтичними компаніями, а лише 15% – вітчизняними. При чому закордонне виробництво представлене 21 країною, а вітчизняне – 10 фармацевтичними компаніями. Найбільший сегмент у виробництві займає Індія, яка виготовляє 27 торговельних назв із 109, що становить 24,8%, Україна – 14,7% і Великобританія – 12,8%. Такі держави як Німеччина, США та Польща виготовляють від 5-8% ЛЗ, а ще 29,4% ЛЗ – випускають інших 16 країн (Рис. 7).

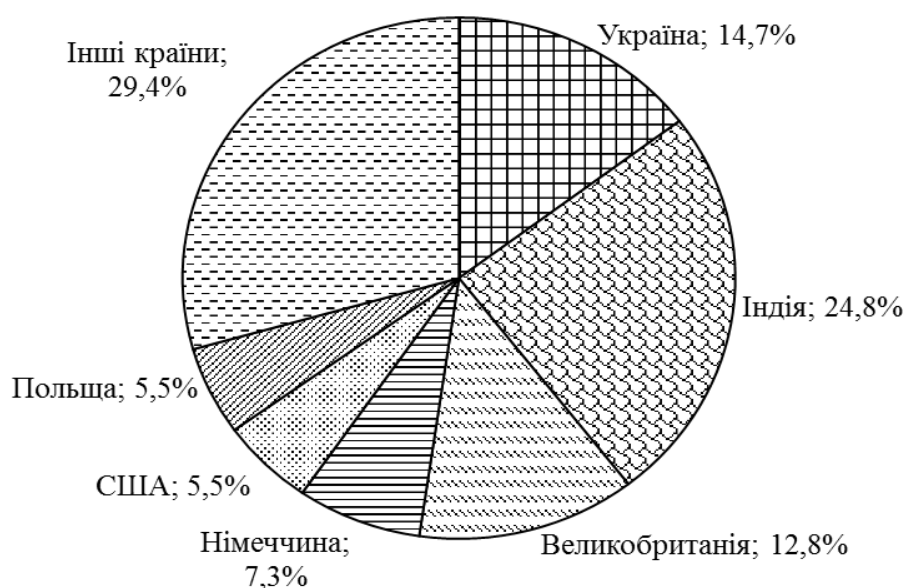

Рис. 7. Розподіл ЛЗ, що застосовуються для лікування БА у дітей за країнами-виробниками (згідно Державного формуляра ЛЗ)

Для визначення динаміки асортименту ЛЗ для лікування БА у дітей було нами використано коефіцієнт оновлення асортименту ($K_{он}$), який обчислювався за формулою:

$$K_{он} = \frac{(H-B)}{п},$$

де H – кількість торговельних назв ЛЗ для лікування БА у дітей, які були включені до певного випуску Державного формуляра ЛЗ;

В – кількість торговельних назв ЛЗ для лікування БА у дітей, які були виключені з цього випуску Державного формуляра ЛЗ порівняно з попереднім (ланцюговий $K_{он}$) або прийнятим за базовий (базисний $K_{он}$);

П – кількість торговельних назв ЛЗ для лікування БА у дітей у попередньому (ланцюговий $K_{он}$) або прийнятому за базовий (базисний $K_{он}$) випуску Державного формуляра ЛЗ [26].

Таблиця 4

Динаміка асортименту ЛЗ для дітей, хворих на БА, згідно Державного формуляра ЛЗ за коефіцієнтом оновлення асортименту

Випуск Державного формуляра ЛЗ	Базисний $K_{он}$	Ланцюговий $K_{он}$
1	1	1
2	0,81	0,81
3	0,84	1
4	0,72	0,9
5	0,64	0,91
6	0,69	1,01
7	0,64	0,9
8	0,61	0,93
9	0,76	1,13
10	0,78	0,91
11	0,83	1,01

За даними базисного $K_{он}$ можемо відзначити оновлення у кожному випуску Державного формуляра асортименту торговельних назв ЛЗ для лікування БА у дітей. Показники ж ланцюгового $K_{он}$ демонструють, що найбільше оновлення асортименту було в дев'ятому випуску. Кількість торговельних назв збільшилася на 12 (10 торговельних назв з яких з'явилися вперше в Державному формулярі ЛЗ) (табл. 4).

Висновки

1. На підставі аналізу нормативно-правової бази з питань лікування та фармацевтичного забезпечення дітей, хворих на БА, нами виявлено джерела інформаційного забезпечення лікарів для підвищення їх рівня професійної діяльності, які вони повинні використовувати у своїй щоденній практиці.
2. Проведено дослідження асортименту ЛЗ для лікування БА у дітей на вітчизняному фармацевтичному ринку у 2017 та 2019 роках і встановлено, що номенклатура досліджуваної групи ЛЗ становила 129 ЛЗ (станом на 2017 рік) та 164 ЛЗ (станом на 2019 рік), що у своєму складі містили 13 МНН.
3. Встановлено, що на ринку ЛЗ для лікування БА у дітей присутнє значне домінування ЛЗ іноземного виробництва і лише 20,7% препаратів виготовляються фармацевтичними компаніями України, що відкриває потребу в розробці та впровадженні у виробництво імпортозамінних ЛЗ, адже 6 із 13 МНН не мають жодного вітчизняного препарату.
4. За результатами проведеного контент-аналізу всіх випусків Державного формуляра ЛЗ встановлено, що кількість торговельних назв МНН з кожним роком зростає, а у порівнянні з першим випуском збільшилася на 27%.
5. Базисний $K_{он}$ демонструє оновлення асортименту торговельних назв ЛЗ для лікування дітей, хворих на БА, кожного випуску Державного формуляра ЛЗ, а ланцюговий $K_{он}$ свідчить, що найбільше оновлення асортименту було в дев'ятому випуску (збільшення кількості торговельних назв на 12, 10 з яких з'явилися вперше в Державному формулярі).
6. Проведені дослідження дозволяють зробити висновок, що асортимент ЛЗ для лікування БА у дітей у всіх випусках Державного формуляра є доволі значним, проте розширення вітчизняного виробництва даної групи ЛЗ з доведеною ефективністю та безпечністю за даними доказової медицини є актуальним.

Література

1. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>.
2. Наказ МОЗ України від 13.09.2010 №769 «Про затвердження Концепції розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України 2011-2020 роки» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0769282-10>.
3. Всесвітня організація алергії URL: <https://www.worldallergy.org/>.
4. Центру медичної статистики МОЗ України URL: <http://medstat.gov.ua>.
5. Global initiative for asthma URL: <https://ginasthma.org/>.
6. Наказ МОЗ України від 08.10.2013 № 868 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при бронхіальній астмі» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0868282-13>.
7. Державний реєстр лікарських засобів URL: <http://www.drlz.com.ua>.
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 №1081 «Про внесення змін до Національного переліку основних лікарських засобів» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1081-2017-%D0%BF>.
9. Наказ МОЗ України від 30.07.2019 № 1715 «Про затвердження Реєстру лікарських засобів, які підлягають реімбурсації, станом на 29 липня 2019 року» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1715282-19>.
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.08.1998 №1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/908-2018-%D0%BF#n2>.
11. Державний експертний центр МОЗ України <https://dec.gov.ua/>.
12. Нормативно-директивні документи МОЗ України URL: <http://mozdocs.kiev.ua/>.

13. Наказ МОЗ України від 22.07.2009 №529 «Про створення формулярної системи забезпечення лікарськими засобами закладів охорони здоров'я» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1003-09>.
14. Наказ МОЗ України від 26.06.2014 №429 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 липня 2009 року №529» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0824-14/stru>.
15. Наказ МОЗ України від 17.03.2009 № 173 «Про затвердження першого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0173282-09>.
16. Наказ МОЗ України від 28.01.2010 № 59 «Про затвердження другого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0059282-10>.
17. Наказ МОЗ України від 23.03.2011 № 159 «Про затвердження третього випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0209282-12>.
18. Наказ МОЗ України від 28.03.2012 № 209 «Про затвердження четвертого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0209282-12>.
19. Наказ МОЗ України від 28.03.2013 № 251 «Про затвердження п'ятого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0251282-13>.
20. Наказ МОЗ України від 08.04.2014 № 252 «Про затвердження шостого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0252282-14>.
21. Наказ МОЗ України від 30.03.2015 № 183 «Про затвердження сьомого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0183282-15>.
22. Наказ МОЗ України від 14.03.2016 № 183 «Про затвердження восьмого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності» URL: http://old.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20160314_0183.html.

23. Наказ МОЗ України від 03.04.2017 № 363 «Про затвердження дев'ятого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності» URL: http://old.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20170403_363.html.
24. Наказ МОЗ України від 10.05.2018 № 868 «Про затвердження десятого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності» URL: https://moz.gov.ua/uploads/1/5052-dn_20180510_868_dod_2.pdf.
25. Наказ МОЗ України від 18.04.2019 № 892 «Про затвердження одинадцятого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності» URL: <https://dec.gov.ua/materials/chinnij-vipusk-derzhavnogo-formulyara-likarskih-zasobiv/>.
26. Болюх М. А., Бурчевський В. З., Горбатюк М. І. та ін. Економічний аналіз. – К.: КНЕУ, 2003. – 556 с.

Додаток 1

Вітчизняний ринок ЛЗ, що застосовуються при лікуванні БА у дітей

№	ЛЗ	МНН	Лікарська форма	Дозування	Виробник	АТС-код	Вік застосування в педіатрії	Наявність			
								Держ. реєстр ЛЗ 2017 р.	Держ. реєстр ЛЗ 2019 р.	Нац. перелік ЛЗ	УП «Доступні ліки»
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Асталін	Salbutamol	Аерозоль для інгаляцій	100 мкг/дозу по 200 доз	Cipla, Індія	R03AC02	3 4 років	-	+	+	-
2	Вентолін Евохалер	Salbutamol	Аерозоль для інгаляцій	100 мкг/дозу по 200 доз у балонах	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03AC02	3 4 років	+	+	+	+
3	Вентолін небули	Salbutamol	Розчин для інгаляцій	2,5 мг/2,5 мл № 40 (10x4) у небулах	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03AC02	3 4 років	+	+	+	-
4	Небутамол	Salbutamol	Розчин для інгаляцій	1 мг/мл по 2 мл у контейнерах № 40	ТОВ "Юрія-Фарм", Україна	R03AC02	3 4 років	+	+	+	-
5	Небутамол	Salbutamol	Розчин для інгаляцій	1 мг/мл по 2,5 мл у контейнерах № 40	ТОВ "Юрія-Фарм", Україна	R03AC02	3 4 років	+	+	+	-
6	Саламол-еко	Salbutamol	Аерозоль для інгаляцій	100 мкг/дозу по 200 доз	Norton Waterford, Ірландія	R03AC02	3 4 років	+	-	-	-
7	Саламол-еко легке дихання	Salbutamol	Аерозоль для інгаляцій	100 мкг/дозу по 200 доз	Norton Waterford, Ірландія	R03AC02	3 4 років	+	-	-	-
8	Сальбувент	Salbutamol	Інгаляція під тиском, суспензія	100 мкг/дозу по 200 доз	Aerofarm GmbH, Німеччина	R03AC02	3 4 років	-	+	+	-
9	Сальбутамол	Salbutamol	Інгаляція під тиском, суспензія	100 мкг/дозу по 200 доз	ТОВ «Мультиспрей», Україна	R03AC02	3 4 років	-	+	+	+
10	Сальбутамол	Salbutamol	Аерозоль для інгаляцій	100 мкг/дозу по 200 доз у балонах № 1	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03AC02	3 12 років	+	+	+	+
11	Сальбутамол-інтелі	Salbutamol	Інгаляція під тиском, суспензія	100 мкг/доза по 200 доз (10 мл) у балоні № 1	Lab.Aldo-Union, Іспанія	R03AC02	3 4 років	+	+	+	+
12	Сальбутамол-нео	Salbutamol	Інгаляція під тиском	100 мкг/доза по 200 доз у контейнерах	ТОВ "Мікрофарм", Україна	R03AC02	3 4 років	+	+	+	+
13	Беровент-МФ	Fenoterol	Аерозоль для інгаляцій	200 мкг/дозу по 15 мл	ТОВ "Мікрофарм", Україна	R03AC04	3 4 років	+	+	-	-
14	Беровент-МФ	Fenoterol	Аерозоль для інгаляцій	100 мкг/дозу по 15 мл	ТОВ "Мікрофарм", Україна	R03AC04	3 4 років	+	+	-	-
15	Беротек Н	Fenoterol	Аерозоль для інгаляцій	100 мкг/дозу по 10 мл (200 доз)	Boehringer Ingelheim Pharma GmbH & Co KG, Німеччина	R03AC04	3 4 років	+	+	-	-
16	Бронхотерол	Fenoterol	Аерозоль для інгаляцій	100мкг/дозу по 200 доз	ТОВ "Мультиспрей", Україна	R03AC04	3 4 років	-	+	-	-

Продовження дод. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
17	Беклазон-еко	Beclometasone	Аерозоль для інгаляцій	100 мкг/дозу по 200 доз	Norton Waterford, Ірландія	R03BA01	3 7 років	+	+	+	+
18	Беклазон-еко	Beclometasone	Аерозоль для інгаляцій	250 мкг/дозу по 200 доз	Norton Waterford, Ірландія	R03BA01	3 12 років	+	+	+	+
19	Беклазон-еко легке дихання	Beclometasone	Аерозоль для інгаляцій	100 мкг/дозу по 200 доз у балончику з інгаляційним пристроєм	Norton Waterford, Ірландія	R03BA01	3 7 років	+	-	-	-
20	Беклазон-еко легке дихання	Beclometasone	Аерозоль для інгаляцій	250 мкг/дозу по 200 доз у балончику з інгаляційним пристроєм	Norton Waterford, Ірландія	R03BA01	3 7 років	+	-	-	-
21	Беклофорт Евохалер	Beclometasone	Аерозоль для інгаляцій	250 мкг/дозу по 200 доз у балонах № 1	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03BA01	3 12 років	+	+	+	+
22	Бекотид Евохалер	Beclometasone	Аерозоль для інгаляцій	50 мкг/дозу, по 200 доз у балонах № 1	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03BA01	3 4 років	+	-	-	-
23	Гленбекар	Beclometasone	Аерозоль для інгаляцій	250 мкг/дозу по 200 доз у контейнері № 1	Glenmark, Індія	R03BA01	3 4 років	+	+	+	-
24	Гленбекар	Beclometasone	Аерозоль для інгаляцій	200 мкг/дозу по 200 доз у контейнері № 1	Glenmark, Індія	R03BA01	3 4 років	+	+	+	-
25	Гленбекар	Beclometasone	Аерозоль для інгаляцій	100 мкг/дозу по 200 доз	Glenmark, Індія	R03BA01	3 4 років	+	+	+	-
26	Гленбекар	Beclometasone	Аерозоль для інгаляцій	50 мкг/дозу по 200 доз	Glenmark, Індія	R03BA01	3 4 років	+	+	+	-
27	Будесонід ізіхейлер	Budesonide	Порошок для інгаляцій	200мкг/дозу по 200 доз	Orion, Фінляндія	R03BA02	3 5 років	+	+	+	+
28	Будесонід-інтелі	Budesonide	Інгаляція під тиском, суспензія	50 мкг/доза по 200 доз (10 мл) у балоні № 1	Lab.Aldo-Union, Іспанія	R03BA02	3 5 років	+	+	+	-
29	Будесонід-інтелі	Budesonide	Інгаляція під тиском, суспензія	200 мкг/доза по 200 доз (10 мл) у балоні № 1	Lab.Aldo-Union, Іспанія	R03BA02	3 5 років	+	+	+	+
30	Буфомікс ізіхейлер	Budesonide/ Formoterol	Порошок для інгаляцій	160мкг/45мкг/дозу по 60 доз	Orion, Фінляндія	R03AK07	3 12 років	+	+	+	-
31	Новопульмон Е новолайзер	Budesonide	Порошок для інгаляцій	200 мкг/дозу по 200 доз	Meda Pharma GmbH&Co.KG, Німеччина	R03BA02	3 5 років	+	-	+	+
32	Пульмікорт	Budesonide	Суспензія для розпилення	0,25 мг/мл по 2,0 мл № 20	AstraZeneca, Швеція	R03BA02	3 6 місяців	+	+	+	-
33	Пульмікорт	Budesonide	Суспензія для розпилення	0,5 мг/мл по 2,0 мл № 20	AstraZeneca, Швеція	R03BA02	3 6 місяців	+	+	+	+
34	Пульмікорт турбухалер	Budesonide	Порошок для інгаляцій	100 мкг/доза по 200 доз в інгаляторі № 1	AstraZeneca, Швеція	R03BA02	3 6 місяців	+	+	+	+

Продовження дод. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
35	Пульмікорт турбухалер	Budesonide	Порошок для інгаляцій	200 мкг/доза по 100 доз в інгаляторі № 1	AstraZeneca, Швеція	R03BA02	3 6 місяців	+	+	+	+
36	Симбікорт турбухалер	Budesonide/ Formoterol	Порошок для інгаляцій	80 мкг/4,5 мкг/доза по 60 доз	AstraZeneca, Швеція	R03AK07	3 12 років	+	+	+	-
37	Симбікорт турбухалер	Budesonide/ Formoterol	Порошок для інгаляцій	60 мкг/4,5 мкг/доза по 60 доз	AstraZeneca, Швеція	R03AK07	3 12 років	+	+	+	-
38	Асманекс	Mometasone	Порошок для інгаляцій	200 мкг/дозу по 30 доз	Schering-Plough, США	R03BA02	3 12 років	+	+	-	-
39	Асманекс	Mometasone	Порошок для інгаляцій	200 мкг/дозу по 60 доз	Schering-Plough, США	R03BA07	3 12 років	+	+	-	-
40	Асманекс	Mometasone	Порошок для інгаляцій	400 мкг/дозу по 30 доз	Schering-Plough, США	R03BA07	3 12 років	+	+	-	-
41	Асманекс	Mometasone	Порошок для інгаляцій	400 мкг/дозу по 60 доз	Schering-Plough, США	R03BA07	3 12 років	+	+	-	-
42	Небуфлюзон	Fluticasone	Суспензія для інгаляцій	1,0 мг/мл по 2 № 10	ТОВ "Юрія-Фарм", Україна	R03BA05	3 4 років	+	+	-	-
43	Фліксотид Евохалер	Fluticasone	Аерозоль для інгаляцій	50 мкг/дозу по 120 доз в балоні	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03BA05	3 4 років	+	+	-	-
44	Фліксотид Евохалер	Fluticasone	Аерозоль для інгаляцій	125 мкг/дозу по 60 доз в балоні	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03BA05	3 4 років	+	+	-	-
45	Фліксотид Евохалер	Fluticasone	Аерозоль для інгаляцій	125 мкг/дозу по 120 доз в балоні	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03BA05	3 4 років	+	+	-	-
46	Фліксотид Евохалер	Fluticasone	Аерозоль для інгаляцій	250 мкг/дозу по 60 доз в балоні	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03BA05	3 4 років	+	-	-	-
47	Фліксотид Евохалер	Fluticasone	Аерозоль для інгаляцій	250 мкг/дозу по 120 доз в балоні	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03BA05	3 4 років	+	-	-	-
48	Фліксотид небули	Fluticasone	Суспензія для інгаляцій	2 мг/2 мл по 2 мл у небулах, № 10	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03BA05	3 4 років	+	+	-	-
49	Фліксотид небули	Fluticasone	Суспензія для інгаляцій	0,5 мг/2 мл по 2 мл у небулах № 10	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03BA05	3 4 років	+	+	-	-
50	Флутіксон	Fluticasone	Порошок для інгаляцій, тверді капсули	125 мкг № 60	Adamed, Польща	R03BA05	3 16 років	+	+	-	-
51	Флутіксон	Fluticasone	Порошок для інгаляцій, тверді капсули	250 мкг № 60	Adamed, Польща	R03BA05	3 16 років	+	+	-	-
52	Серевент Евохалер	Salmeterol	Аерозоль для інгаляцій	25 мкг/дозу по 120 доз	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03AC12	3 4 років	+	+	-	-
53	Серобід	Salmeterol	Інгаляція під тиском, суспензія	25 мкг/дозу по 120 доз	Cipla, Індія	R03AC12	3 4 років	+	+	-	-
54	Аерофлюсал форспіро	Salmeterol/ Fluticasone	Порошок для інгаляцій	50 мкг/500 мкг дозу №60	Aerofarm GmbH, Німеччина	R03AK06	3 12 років	+	+	-	-
55	Аіртек	Salmeterol/ Fluticasone	Аерозоль для інгаляцій	25 мкг/50 мкг/дозу по 120 доз	Glenmark, Індія	R03AK06	3 4 років	+	+	-	-
56	Аіртек	Salmeterol/ Fluticasone	Аерозоль для інгаляцій	25 мкг/125 мкг/дозу по 120 доз	Glenmark, Індія	R03AK06	3 4 років	+	+	-	-

Продовження дод. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
57	Аіртек	Salmeterol/ Fluticasone	Аерозоль для інгаляцій	25 мкг/250 мкг/дозу по 120 доз	Glenmark, Індія	R03AK06	3 4 років	+	+	-	-
58	Салмерікс	Salmeterol/ Fluticasone	Порошок для інгаляцій	50мкг/100мкг по 60 доз	Celon Pharma S.A., Польща	R03AK06	3 4 років	-	+	-	-
59	Салмерікс	Salmeterol/ Fluticasone	Порошок для інгаляцій	50мкг/250мкг по 60 доз	Celon Pharma S.A., Польща	R03AK06	3 4 років	-	+	-	-
60	Салмерікс	Salmeterol/ Fluticasone	Порошок для інгаляцій	50мкг/500мкг по 60 доз	Celon Pharma S.A., Польща	R03AK06	3 4 років	-	+	-	-
61	Серетид дискус	Salmeterol/ Fluticasone	Порошок для інгаляцій	50 мкг/100 мкг/дозу по 60 доз у дискусі № 1	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03BA06	3 4 років	+	+	-	-
62	Серетид дискус	Salmeterol/ Fluticasone	Порошок для інгаляцій	50 мкг/250 мкг/дозу по 60 доз у дискусі № 1	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03BA06	3 4 років	+	+	-	-
63	Серетид дискус	Salmeterol/ Fluticasone	Порошок для інгаляцій	50 мкг/500 мкг/дозу по 60 доз у дискусі № 1	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03BA06	3 4 років	+	+	-	-
64	Серетид Евохалер	Salmeterol/ Fluticasone	Аерозоль для інгаляцій	25 мкг/50 мкг/дозу по 120 доз у балоні № 1	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03AK05	3 4 років	+	+	-	-
65	Серетид Евохалер	Salmeterol/ Fluticasone	Аерозоль для інгаляцій	25 мкг/125 мкг/дозу по 120 доз у балоні №	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03AK05	3 4 років	+	+	-	-
66	Серетид Евохалер	Salmeterol/ Fluticasone	Аерозоль для інгаляцій	25 мкг/250 мкг/дозу по 120 доз у балоні № 1	GlaxoSmithKline, Великобританія	R03AK05	3 4 років	+	+	-	-
67	Серофло-125	Salmeterol/ Fluticasone	Аерозоль для інгаляцій	25мкг/50мкг по 120 доз	Cipla, Індія	R03AK06	3 4 років	+	+	-	-
68	Серофло-250	Salmeterol/ Fluticasone	Аерозоль для інгаляцій	25мкг/50мкг по 120 доз	Cipla, Індія	R03AK06	3 4 років	+	+	-	-
69	Серофло-50	Salmeterol/ Fluticasone	Аерозоль для інгаляцій	25мкг/50мкг по 120 доз	Cipla, Індія	R03AK06	3 4 років	+	+	-	-
70	Зафірон	Formoterol	Капсули, що містять порошок для інгаляцій	12 мкг № 60	Adamed, Польща	R03AC13	3 6 років	+	+	-	-
71	Зафірон	Formoterol	Капсули, що містять порошок для інгаляцій	12 мкг № 120	Adamed, Польща	R03AC13	3 6 років	+	+	-	-
72	Флусорт F	Formoterol	Порошок для інгаляцій у твердих капсулах	12 мкг/ 250 мкг № 60 в контейнерах у комплекті з інгалятором	Glenmark, Індія	R03AC13	3 16 років	+	-	-	-
73	Форакорт 200	Formoterol	Аерозоль для інгаляцій	200 мкг/6мкг/дозу по 120 доз у контейнерах № 1	Cipla, Індія	R03AC13	3 12 років	+	-	-	-
74	Форатек	Formoterol	Аерозоль для інгаляцій	12 мкг/дозу по 120 доз	Cipla, Індія	R03AC13	3 12 років	-	+	-	-
75	Формотерол ізіхейлер	Formoterol	Порошок для інгаляцій	12мкг/дозу по 120 доз	Ogion, Фінляндія	R03AC13	3 6 років	+	+	-	-

Продовження дод. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
76	Фортікс	Formoterol	Порошок для інгаляцій, тверді капсули	12 мкг № 60	Laboratorios Liconsas S.A., Іспанія	R03AC13	3 6 років	+	+	-	-
77	Фортулін	Formoterol	Порошок для інгаляцій	12 мкг/дозу, 1 картридж на 60 доз у контейнер	Meda Pharma GmbH&Co.KG, Німеччина	R03AC13	3 6 років	+	+	-	-
78	Глемонт	Montelukast	Таблетки	10 мг №30	Glenmark, Індія	R03DC03	3 15 років	+	+	-	-
79	Глемонт таблетки жувальні	Montelukast	Таблетки жувальні	4 мг №30	Glenmark, Індія	R03DC03	3 15 років	+	+	-	-
80	Глемонт таблетки жувальні	Montelukast	Таблетки жувальні	5 мг №30	Glenmark, Індія	R03DC03	3 15 років	+	+	-	-
81	Емкаст 10	Montelukast	Таблетки жувальні	10 мг №30	SRM Laboratories private limited, Індія	R03DC03	3 15 років	-	+	-	-
82	Емкаст 5	Montelukast	Таблетки жувальні	5 мг №30	SRM Laboratories private limited, Індія	R03DC03	3 6 років	-	+	-	-
83	Лукаст	Montelukast	Таблетки жувальні	4 мг №30	Pharma International Company, Йорданія	R03DC03	3 2 років	+	+	-	-
84	Лукаст	Montelukast	Таблетки жувальні	5 мг №30	Pharma International Company, Йорданія	R03DC03	3 2 років	+	+	-	-
85	Лукаст	Montelukast	Таблетки	10 мг №30	Pharma International Company, Йорданія	R03DC03	3 15 років	+	+	-	-
86	Мілукант	Montelukast	Таблетки жувальні	4 мг №28	Adamed, Польща	R03DC03	3 2 років	+	+	-	-
87	Мілукант	Montelukast	Таблетки жувальні	5 мг №28	Adamed, Польща	R03DC03	3 6 років	+	+	-	-
88	Мілукант	Montelukast	Таблетки жувальні	4 мг №28	Pharmaceutical works Polfa in Pabianice, Польща	R03DC03	3 2 років	+	+	-	-
89	Мілукант	Montelukast	Таблетки жувальні	5 мг №28	Pharmaceutical works Polfa in Pabianice, Польща	R03DC03	3 6 років	+	+	-	-
90	Мілукант	Montelukast	Таблетки жувальні	10 мг №28	Pharmaceutical works Polfa in Pabianice, Польща	R03DC03	3 15 років	+	+	-	-
91	М-каст	Montelukast	Таблетки жувальні	4 мг №30	Aurobindo Pharma ltd., Індія	R03DC03	3 2 років	+	+	-	-
92	М-каст	Montelukast	Таблетки жувальні	5 мг №30	Aurobindo Pharma ltd., Індія	R03DC03	3 6 років	+	+	-	-
93	Монтана	Montelukast	Таблетки жувальні	4 мг №30	Lek pharmaceuticals d.d., Словенія	R03DC03	3 2 років	-	+	-	-
94	Монтана	Montelukast	Таблетки жувальні	4 мг №56	Lek pharmaceuticals d.d., Словенія	R03DC03	3 2 років	-	+	-	-

Продовження дод. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
95	Монтана	Montelukast	Таблетки жувальні	5 мг №30	Lek pharmaceuticals d.d., Словенія	R03DC03	3 6 років	-	+	-	-
96	Монтана	Montelukast	Таблетки жувальні	5 мг №56	Lek pharmaceuticals d.d., Словенія	R03DC03	3 6 років	-	+	-	-
97	Монтана	Montelukast	Таблетки	10 мг №30	Lek pharmaceuticals d.d., Словенія	R03DC03	3 15 років	-	+	-	-
98	Монтана	Montelukast	Таблетки	10 мг №56	Lek pharmaceuticals d.d., Словенія	R03DC03	3 15 років	-	+	-	-
99	Монтел	Montelukast	Таблетки жувальні	4 мг №14	ПАТ НВЦ "Борщагівський ХФЗ", Україна	R03DC03	3 2 років	-	+	-	-
100	Монтел	Montelukast	Таблетки жувальні	4 мг №28	ПАТ НВЦ "Борщагівський ХФЗ", Україна	R03DC03	3 2 років	-	+	-	-
101	Монтел	Montelukast	Таблетки жувальні	5 мг №14	ПАТ НВЦ "Борщагівський ХФЗ", Україна	R03DC03	3 6 років	-	+	-	-
102	Монтел	Montelukast	Таблетки жувальні	5 мг №28	ПАТ НВЦ "Борщагівський ХФЗ", Україна»	R03DC03	3 6 років	-	+	-	-
103	Монтел	Montelukast	Таблетки жувальні	10 мг №14	ПАТ НВЦ "Борщагівський ХФЗ", Україна	R03DC03	3 15 років	-	+	-	-
104	Монтел	Montelukast	Таблетки жувальні	10 мг №28	ПАТ НВЦ "Борщагівський ХФЗ", Україна	R03DC03	3 15 років	-	+	-	-
105	Монтелукаст-тева	Montelukast	Таблетки жувальні	4 мг № 28	Teva operations Poland, Польща	R03DC03	3 2 років	+	+	-	-
106	Монтелукаст-тева	Montelukast	Таблетки жувальні	5 мг № 28	Teva operations Poland, Польща	R03DC03	3 6 років	+	+	-	-
107	Монтелукаст-тева	Montelukast	Таблетки жувальні	10 мг № 28	Teva operations Poland, Польща	R03DC03	3 15 років	+	+	-	-
108	Монтемак 4	Montelukast	Таблетки жувальні	4 мг №30	Macleods pharmaceuticals ltd., Індія	R03DC03	3 2 років	-	+	-	-
109	Монтемак 5	Montelukast	Таблетки жувальні	5 мг №30	Macleods pharmaceuticals ltd., Індія	R03DC03	3 6 років	-	+	-	-
110	Монтулар	Montelukast	Таблетки	10 мг №30	Kusum healthcare, Індія	R03DC03	3 15 років	-	+	-	-

Продовження дод. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
111	Морал	Montelukast	Таблетки	10 мг №30	MSN laboratories ltd., Індія	R03DC03	3 15 років	-	+	-	-
112	Синглон	Montelukast	Таблетки жувальні	4 мг №14	Gedeon Richter, Угорщина	R03DC03	3 2 років	+	+	-	-
113	Синглон	Montelukast	Таблетки жувальні	4 мг №28	Gedeon Richter, Угорщина	R03DC03	3 2 років	+	+	-	-
114	Синглон	Montelukast	Таблетки жувальні	4 мг №56	Gedeon Richter, Угорщина	R03DC03	3 2 років	+	+	-	-
115	Синглон	Montelukast	Таблетки жувальні	5 мг №14	Gedeon Richter, Угорщина	R03DC03	3 6 років	+	+	-	-
116	Синглон	Montelukast	Таблетки жувальні	5 мг №28	Gedeon Richter, Угорщина	R03DC03	3 6 років	+	+	-	-
117	Синглон	Montelukast	Таблетки жувальні	5 мг №56	Gedeon Richter, Угорщина	R03DC03	3 6 років	+	+	-	-
118	Синглон	Montelukast	Таблетки жувальні	10 мг №14	Gedeon Richter, Угорщина	R03DC03	3 15 років	+	+	-	-
119	Синглон	Montelukast	Таблетки жувальні	10 мг №28	Gedeon Richter, Угорщина	R03DC03	3 15 років	+	+	-	-
120	Синглон	Montelukast	Таблетки жувальні	10 мг №56	Gedeon Richter, Угорщина	R03DC03	3 15 років	+	+	-	-
121	Сингуляр	Montelukast	Таблетки жувальні	4 мг №28	MSD, Нідерланди	R03DC03	3 2 років	+	+	-	-
122	Сингуляр	Montelukast	Таблетки жувальні	5 мг №28	MSD, Нідерланди	R03DC03	3 6 років	+	+	-	-
123	Сингуляр	Montelukast	Таблетки	10 мг №28	MSD, Нідерланди	R03DC03	3 15 років	+	+	-	-
124	Ксолар	Omalizumab	Порошок для розчину для ін'єкцій	75 мг у флаконах № 1 у комплекті з розчинником по 2 мл в ампулах № 1	Novartis, Швейцарія	R03DX05	3 12 років	+	+	-	-
125	Ксолар	Omalizumab	Порошок для розчину для ін'єкцій	150 мг у флаконах № 1 у комплекті з розчинником по 2 мл в ампулах № 1	Novartis, Швейцарія	R03DX05	3 12 років	+	+	-	-
126	Беродуал	Ipratropium bromid	Розчин для інгаляцій	40 мл у флаконі № 1	Instituto de Angeli, S.r.l., Італія	R03AL01	Від народ- ження	+	+	-	-
127	Беродуал	Ipratropium bromid	Розчин для інгаляцій	20 мл у флаконі № 1	Instituto de Angeli, S.r.l., Італія	R03AL01	Від народ- ження	+	+	-	-
128	Іпратропіум-інтелі	Ipratropium bromid	Інгаляція під тиском	10 мл у флаконі №1	Lab.Aldo-Union, Іспанія	R03BB01	3 6 років	-	+	+	-
129	Фривей	Ipratropium bromid	Розчин для інгаляцій	25 мл у флаконі №1	ПАТ "Фармак", Україна	R03BB01	Від народ- ження	-	+	+	-

Продовження дод. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
130	Фривей комбі	Ipratropium bromid	Розчин для інгаляцій	20 мл у флаконі №1	ПАТ "Фармак", Україна	R03AL01	Вага від 22 кг	-	+	-	-
131	Фривей комбі	Ipratropium bromid	Розчин для інгаляцій	25 мл у флаконі №1	ПАТ "Фармак", Україна	R03AL01	Вага від 22 кг	-	+	-	-
132	Беродуал Н	Ipratropium bromid/ Fenoterol	Аерозоль дозований	10 мл (200 доз) № 1	Boehringer Ingelheim Pharma GmbH & Co KG", Німеччина	R03AL01	Від народження	+	+	-	-
133	Іпрадуал	Ipratropium bromid/ Fenoterol	Аерозоль для інгаляцій	20 мкг/50 мкг/доза по 200 доз	ТОВ "Мультиспрей", Україна	R03AL01	3 6 років	-	+	-	-
134	Депо-медрол	Methylprednisolone	Суспензія для ін'єкцій	40мг/мл по 1 мл у флаконі	Pfizer, США	H02AB04	Від народження	-	+	+	-
135	Медрол	Methylprednisolone	Таблетки	4 мг №30	Pfizer, США	H02AB04	Від народження	-	+	-	-
136	Медрол	Methylprednisolone	Таблетки	16 мг №50	Pfizer, США	H02AB04	Від народження	-	+	-	-
137	Медрол	Methylprednisolone	Таблетки	32 мг №20	Pfizer, США	H02AB04	Від народження	-	+	-	-
138	Метилпреднізолон-ФС	Methylprednisolone	Таблетки	4 мг № 30 у блістерах	ТОВ "Фарма Старт", Україна	H02AB04	Від народження	+	+	-	-
139	Метилпреднізолон-ФС	Methylprednisolone	Таблетки	8 мг № 30 у блістерах	ТОВ "Фарма Старт", Україна	H02AB04	Від народження	+	+	-	-
140	Метипред	Methylprednisolone	Таблетки	4 мг № 30 у блістерах	Ogion, Фінляндія	H02AB04	Від народження	+	+	-	-
141	Метипред	Methylprednisolone	Таблетки	16 мг № 30 у блістерах	Ogion, Фінляндія	H02AB04	Від народження	+	+	-	-
142	Метипред	Methylprednisolone	Порошок ліофілізований для ін'єкцій	по 250 мг у флаконах № 1	Ogion, Фінляндія	H02AB04	Від народження	+	+	-	-
143	Солу-медрол	Methylprednisolone	Порошок та розчинник для розчину для ін'єкцій	40 мг/мл у флаконах типу Act-O-Vial	Pfizer, США	H02AB04	Від народження	+	+	+	-
144	Солу-медрол	Methylprednisolone	Порошок та розчинник для розчину для ін'єкцій	125 мг/2 мл у флаконах типу Act-O-Vial	Pfizer, США	H02AB04	Від народження	+	+	+	-
145	Солу-медрол	Methylprednisolone	Порошок та розчинник для розчину для ін'єкцій	1000 мг у комплекті з розчинником по 15,6 мл у флаконах № 1	Pfizer, США	H02AB04	Від народження	+	+	+	-

Продовження дод. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
146	Солу-медрол	Methylprednisolone	Порошок та розчинник для розчину для ін'єкцій	500 мг у комплекті з розчинником по 7,8 мл у флаконах №	Pfizer, США	H02AB04	Від народження	+	+	+	-
147	Дексазон	Dexamethasone	Розчин для ін'єкцій	4 мг/мл по 1 мл в ампулах № 25	Galenika a.d., Сербія	H02AB02	Від народження	+	-	-	-
148	Дексаметазон	Dexamethasone	Розчин для ін'єкцій	4 мг/мл по 1 мл в ампулі № 5	ПАТ "Лекхім-Харків", Україна	H02AB02	Від народження	+	+	+	-
149	Дексаметазон	Dexamethasone	Розчин для ін'єкцій	4 мг/мл по 1 мл в ампулах № 5	Nabros Pharma, Pvt. Ltd., Індія	H02AB02	Від народження	+	-	-	-
150	Дексаметазон	Dexamethasone	Розчин для ін'єкцій	4 мг/мл по 1 мл в ампулах № 5	ДП "ДНЦЛЗ", Україна	H02AB02	Від народження	+	+	+	-
151	Дексаметазон	Dexamethasone	Розчин для ін'єкцій	4 мг/мл по 2 мл в ампулах № 5	ДП "ДНЦЛЗ", Україна	H02AB02	Від народження	+	+	+	-
152	Дексаметазон	Dexamethasone	Таблетки	0,5 мг № 50 у банках	ДП "ДНЦЛЗ", Україна	H02AB02	Від народження	+	+	+	-
153	Дексаметазон	Dexamethasone	Таблетки	0,5 мг № 20 у банках	ДП "ДНЦЛЗ", Україна	H02AB02	Від народження	+	+	+	-
154	Дексаметазон	Dexamethasone	Таблетки	0,5 мг № 10 у блістерах	ДП "ДНЦЛЗ", Україна	H02AB02	Від народження	+	+	+	-
155	Дексаметазон	Dexamethasone	Таблетки	0,5 мг № 100 у блістерах	ДП "ДНЦЛЗ", Україна	H02AB02	Від народження	+	+	+	-
156	Дексаметазон	Dexamethasone	Таблетки	0,5 мг № 50 у блістерах	ДП "ДНЦЛЗ", Україна	H02AB02	Від народження	+	+	+	-
157	Дексаметазон галефарм	Dexamethasone	Таблетки	1 мг № 20	Apotheke Hotz at Switzerland, Швейцарія	H02AB02	Від народження	+	-	-	-
158	Дексаметазон галефарм	Dexamethasone	Таблетки	1 мг № 100	Apotheke Hotz at Switzerland, Швейцарія	H02AB02	Від народження	+	-	-	-
159	Дексаметазон КРКА	Dexamethasone	Таблетки	0,5 мг № 10	КРКА, Словенія	H02AB02	Від народження	+	+	+	-
160	Дексаметазон КРКА	Dexamethasone	Таблетки	4 мг №10	КРКА, Словенія	H02AB02	Від народження	-	+	+	-
161	Дексаметазон КРКА	Dexamethasone	Таблетки	4 мг №20	КРКА, Словенія	H02AB02	Від народження	-	+	+	-
162	Дексаметазон КРКА	Dexamethasone	Таблетки	4 мг №30	КРКА, Словенія	H02AB02	Від народження	-	+	+	-
163	Дексаметазон КРКА	Dexamethasone	Таблетки	8 мг №10	КРКА, Словенія	H02AB02	Від народження	-	+	-	-
164	Дексаметазон КРКА	Dexamethasone	Таблетки	8 мг №20	КРКА, Словенія	H02AB02	Від народження	-	+	-	-

Продовження дод. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
165	Дексаметазон КРКА	Dexamethasone	Таблетки	8 мг №30	КРКА, Словенія	H02AB02	Від народження	-	+	-	-
166	Дексаметазон КРКА	Dexamethasone	Таблетки	20 мг №10	КРКА, Словенія	H02AB02	Від народження	-	+	-	-
167	Дексаметазон КРКА	Dexamethasone	Таблетки	20 мг №20	КРКА, Словенія	H02AB02	Від народження	-	+	-	-
168	Дексаметазон КРКА	Dexamethasone	Таблетки	20 мг №30	КРКА, Словенія	H02AB02	Від народження	-	+	-	-
169	Дексаметазон КРКА	Dexamethasone	Таблетки	40 мг №10	КРКА, Словенія	H02AB02	Від народження	-	+	-	-
170	Дексаметазон КРКА	Dexamethasone	Таблетки	40 мг №20	КРКА, Словенія	H02AB02	Від народження	-	+	-	-
171	Дексаметазон КРКА	Dexamethasone	Таблетки	40 мг №30	КРКА, Словенія	H02AB02	Від народження	-	+	-	-
172	Дексаметазон-Дарниця	Dexamethasone	Розчин для ін'єкцій	4 мг/мл по 1 мл в ампулі № 5	ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця", Україна	H02AB02	Від народження	+	+	+	-
173	Дексаметазон-Дарниця	Dexamethasone	Розчин для ін'єкцій	4 мг/мл по 1 мл в ампулі № 10	ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця", Україна	H02AB02	Від народження	+	+	+	-
174	Дексаметазон-Дарниця	Dexamethasone	Таблетки	0,5 мг № 50	ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця", Україна	H02AB02	Від народження	+	+	+	-
175	Дексаметазону фосфат	Dexamethasone	Розчин для ін'єкцій	4 мг/мл по 1 мл в ампулах № 5	ПАТ "Фармак", Україна	H02AB02	Від народження	+	+	+	-
176	Дексаметазону фосфат	Dexamethasone	Розчин для ін'єкцій	4 мг/мл по 1 мл в ампулах № 10	ПАТ "Фармак", Україна	H02AB02	Від народження	+	+	+	-
177	Рафт	Dexamethasone	Розчин для ін'єкцій	4мг/мл по 1 мл №5	ПАТ "Фармак", Україна	H02AB02	Від народження	-	+	+	-
178	Рафт	Dexamethasone	Розчин для ін'єкцій	4мг/мл по 1 мл №10	ПАТ "Фармак", Україна	H02AB02	Від народження	-	+	+	-

Розподіл ЛЗ для лікування БА у дітей за лікарськими формами

	Salbutamol		Fenoterol		Beclometasone		Budesonide		Mometasone		Fluticasone		Salmeterol		Formoterol		Montelukast		Omalizumab		Ipratropium bromid		Methylprednisolone		Dexamethasone		УСЬОГО	
	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019
Аерозоль для інгаляцій	4	3	3	4	10	7					5	3	10	10	1	1					1	2					34	30
Інгаляція під тиском	2	3					2	2					1	1								1					5	7
Порошок для інгаляцій							7	6	4	4	2	2	4	7	6	5			2	2			5	5			30	31
Розчин для інгаляцій	3	3																			2	5					5	8
Розчин для ін'єкцій																									9	9	9	9
Суспензія для розпилення							2	2			3	3											1				5	6
Таблетки																	3	7					4	7	9	19	16	33
Таблетки жувальні																	25	39									25	39
ВСЬОГО	9	9	3	4	10	7	11	10	4	4	10	8	15	18	7	6	28	46	2	2	3	8	9	13	18	28	129	163

Розподіл ЛЗ для лікування БА у дітей за країнами-виробниками

	Salbutamol		Fenoterol		Beclometasone		Budesonide		Mometasone		Fluticasone		Salmeterol		Formoterol		Montelukast		Omalizumab		Ipratropium bromid		Methylpred-nisolone		Dexamethasone		УСЬОГО	
	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019
Бельгія																							1	5			1	5
Велика Британія													3	3													3	3
Індія		1			4	4							7	7	2	1	5	11							1		19	24
Ірландія	2				4	2																					6	2
Іспанія	1	1					2	2							1	1							1				4	5
Італія																					2	2	3	3			5	5
Йорданія																	3	3									3	3
Нідерланди																	3	3									3	3
Німеччина	1	2	1	1			1						1	1	1	1						1	1				6	6
Польща												2	2			3	2	2	8	8							12	15
Сербія																									1		1	-
Сінгапур									4	4																	4	4
Словенія																		6							1	13	1	19
Угорщина																	9	9									9	9
Україна	3	3	2	3							1	1						6				4	2	2	13	15	21	34
Фінляндія							2	2							1	1							3	3			6	6
Франція	2	2			2	1							7	5	4	4											15	12
Швейцарія																			2	2					2		4	2
Швеція							6	6																			6	6
ВСЬОГО	9	9	3	4	10	7	11	10	4	4	10	8	15	18	7	6	28	46	2	2	3	8	9	13	18	28	129	163

Розподіл вітчизняних ЛЗ для лікування БА у дітей за виробниками

	Salbutamol		Fenoterol		Beclometasone		Budesonide		Mometasone		Fluticasone		Salmeterol		Formoterol		Montelukast		Omalizumab		Ipratropium bromid		Methylprednisolone		Dexamethasone		УСЬОГО		
	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	2017	2019	
ПАТ "Лекхім-Харків"																										1	1	1	1
ДП "ДНЦЛЗ"																										7	7	7	7
ПрАТ "ФФ"Дарниця"																										3	3	3	3
ПАТ "Фармак"																						3				2	4	2	7
ПАТ НВЦ «Борщагівський ХФЗ»																	6											-	6
ТОВ "Мікрофарм"	1	1	2	2																								3	3
ТОВ "Мультиспрей"				1																		1						-	2
ТОВ "Фарма Старт"																								2	2			2	2
ТОВ "Юрія-Фарм"	2	2									1	1																3	3
ВСЬОГО	3	3	2	3	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	6	-	-	-	4	2	2	13	15	21	34	

Наукове видання
Косяченко Костянтин Леонідович
Костюк Ірина Анатоліївна

**МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ
ЗАСОБІВ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ ЛІКУВАННІ ДІТЕЙ,
ХВОРИХ НА БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ**
(методичні рекомендації)

Підписано до друку 01.11.2019 р. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Друк ризографічний.
Умов.-друк. арк. 2,3. Наклад 100 прим. Замов. №19-189.

ПВТП «LAT&K»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК № 181 від 15.09.2000 р.

м. Київ, вул. Леонтовича, 9, оф. 0-18

Тел.: + 38 044 235 00 09,

+ 38 044 235 75 28